

**«ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԱՌԱՆՑ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԻ»
ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ**

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ 2023**

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ՝ Ակտիվ ուսումնառության մեթոդների կիրառումը գրականության դասերին՝
որպես սովորողների ներգրավվածությունը բարձրացնող միջոց
ԱՌԱՐԿԱ՝ Հայոց լեզու և գրականություն
ՀԵՂԻՆԱԿ՝ Ավետիսյան Վարսիկ
ՄԱՐԶ՝ Երևան
ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ՝ հմ. 160 հիմնական դպրոց
ԽՍԲԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ՝ Անահիտ Զոհրաբյան

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ.....	2
ՆԱԽԱԲԱՆ.....	3
ԳԼՈՒԽ 1.....	6
ԳԼՈՒԽ 2.....	7
ԳԼՈՒԽ 3.....	12
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	15
Գրականության ցանկ	16

ՆԱԽԱԲԱՆ

Աշակերտը անոթ չէ, որը պետք է լցնել, այլ ջահ է, որը պետք է վառել»:
Պլուտարքոս

ՀՀ պետական կրթության համակարգը իրականացնում է ուսուցման հիմնական սկզբունքները՝ ելնելով սովորողների ինքնուրույնության, համագործակցության, ուսուցման գործնական ուղղվածության, ժամանակակից մեթոդների կիրառման, կրթական համակարգում ձեռքբերված համաշխարհային փորձից: Կրթական հայեցակարգը, կարևորելով հայոց լեզվի և գրականության դերը ազգային մտածելակերպի ամրակայման, ուսուցման նպատակների ոլորտում, հատկապես ընդգծում է մայրենիի գեղագիտական ընկալման կարևորությունը: Այս դեպքում շատ է կարևորվում ուսուցչի դերը, որը պետք է ուսուցման մեթոդների ճիշտ օգտագործմամբ հայոց լեզվի և գրականության դասերը ծառայեցնի իր նպատակին:

Ակտիվ ուսուցումը ենթադրում է այնպիսի մեթոդների համակարգի կիրառում, որը ոչ թե նախատեսում է ուսուցչի կողմից պատրաստի գիտելիքի մատուցում, մտապահում և վերարտադրություն, այլև ուսուցման ակտիվ ճանաչողական և պրակտիկ գործունեության ընթացքում գիտելիքների և հմտությունների ինքնուրույն ձեռքբերում:

Ուսուցման ճանաչողական գործընթացը ակտիվացնելու համար կիրառվում են ուսուցման ավանդական մեթոդները՝ օգտագործելով այնպիսի հնարներ, ինչպիսիք են պրոբլեմային իրավիճակի ստեղծումը, հարցադրումը՝ ներառելով պրակտիկ վարժություններ, խնդիրներ: Իհարկե, ակտիվ մեթոդների կիրառումը ուղղված է առաջնային գիտելիքի ձեռքբերմանը, մտածողության զարգացմանը, հետաքրքրությունների, հմտությունների, կարողունակությունների ձևավորմանը, սակայն պետք է հաշվի առնել, որ այդ գործընթացը բավականին ժամանակ է պահանջում, և այդ պատճառով անհնար է անցկացնել ողջ ուսուցումը միայն ակտիվ մեթոդներով: Դրանց հետ զուգահեռ կիրառվում են նաև ավանդական մեթոդներ, ինչպիսիք են պատմելը, բացատրելը, դասախոսությունը:

Ուսուցման արդյունավետության և սովորողների ներգրավվածության բարձրացման համար ուսումնասիրել են ժամանակակից ուսուցման մի քանի մեթոդներ և հնարներ, որոնց միջոցով կարելի է ստուգել նախկինում յուրացված գիտելիքների

աստիճանը, խթանել ստեղծագործական և քննադատական մտածողությունը, զարգացնել և ամրապնդել ձեռք բերվածը, բարձրացնել աշակերտների ներգրավվածության աստիճանը, զարգացնել ընթերցելու, կարդացածը վերարտադրելու, խմբում աշխատելու կարողությունները, ինչպես նաև մտքի ճկունությունն ու մտքի սահունությունը, գատել գլխավորը երկրորդականից, կազմել գրագետ խոսք:

Կան ուսուցման ակտիվ մեթոդների տարբեր դասակարգումներ: Մա պայմանավորված է նրանով, որ դեռ չկա ակտիվ մեթոդների համընդհանուր ընդունված սահմանում: Այսպիսով, երբեմն «ակտիվ ուսումնառության մեթոդ» հասկացությունը ընդարձակում են՝ դրանց թվին դասելով ուսուցման ժամանակակից այնպիսի ձևեր, ինչպիսիք են՝ ինտերակտիվ սեմինարը, թրենինգները, պրոբլեմային ուսուցումը, ուսուցում համագործակցությամբ, ուսուցողական խաղերը և այլն:

Այսօր ուսուցման մեթոդները բաժանվում են երկու խմբի՝ ավանդական և ժամանակակից: Ավանդական են համարվում բացատրական գննական այն մեթոդները, որոնց հիմքում ընկած են պատրաստի տեղեկատվության՝ գիտելիքի պարզ փոխանցումը սովորողին, որի ընթացքում վերջինս հանդես է գալիս միայն վերարտադրողի դերում, ինչը քիչ է նպաստում աշակերտի ստեղծագործական և քննադատական մտածողության զարգացմանը, դասարանի ոչ բոլոր աշակերտներին է ներգրավվում դասընթացին: Ժամանակակից սովորողակենտրոն ուսուցման գործընթացը պահանջում է ուսուցման այնպիսի մեթոդներ, որոնց կիրառման արդյունքում աշակերտը ուսուցանվող նյութը չի ստանում որպես պատրաստի ամբողջություն, այլ այդ թեմայի կամ խնդրի ամբողջացման գործում ունենում է իր անմիջական ներդրումը՝ որպես հետազոտող, ուսումնասիրող, համադրող և վերլուծող: Այս է պատճառը, որ ժամանակակից ուսուցման գործընթացում կարևորվում է ակտիվ ուսումնառության մեթոդները, որտեղ մեծ տեղ է կազմում աշակերտի ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքը, ինչպես նաև խթանում է հիմնովին ներգրավվածությունը դասապրոցեսին:

Ակտիվ մեթոդները պետք է կիրառվեն ուսուցման գործընթացի այն հատվածում, երբ անհրաժեշտ է զարգացնել աշակերտի մտածողությունը և ճանաչողական ակտիվությունը:

Բայց կարևոր է նաև նշել, որ ակտիվ մեթոդների մեծամասնությունը բազմաֆունկցիոնալ նշանակություն ունեն ուսուցման գործընթացում: Օրինակ՝ կոնկրետ իրավիճակների վերլուծությունը կարող է ունենալ ուսուցման երեք նպատակ,

- Համախմբել դասի ընթացքում ձեռք բերված նոր գիտելիքները
- Կատարելագործել արդեն ձեռք բերած հմտությունները և կարողությունները
- Ակտիվ ուսուցման մեթոդները ենթադրում են օգտագործել այնպիսի մեթոդների համակարգ, որոնց ժամանակ ուսուցիչը չի մատուցում պատրաստի գիտելիքներ, այլ աշակերտների կողմից գիտելիքի ինքնուրույն ձեռքբերում ակտիվ ճանաչողական գործունեության ընթացքում:

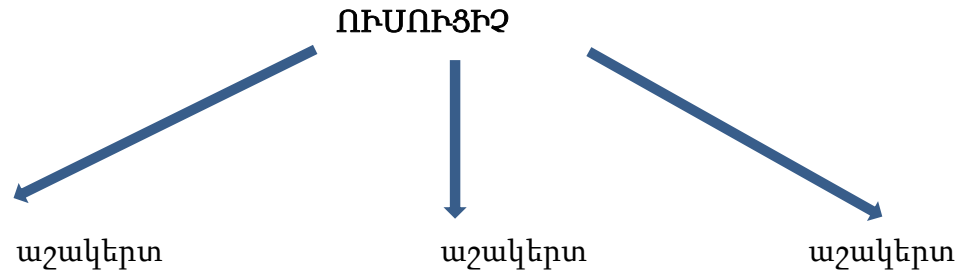
Ակտիվ ուսուցման մեթոդները

Մրանք մեթոդներ են, որոնք նպաստում են աշակերտների *ճանաչողական գործունեությունը*: Կառուցված են հիմնականում երկխոսության վրա, որը ենթադրում է մտքերի ազատ փոխանակում կոնկրետ խնդրի լուծման ուղիների վերաբերյալ: Ակտիվ ուսումնական մեթոդները բնութագրվում է սովորողների ակտիվության բարձր մակարդակով: Տարբեր մեթոդներով ուսուցման և կրթական-արտադրական արդյունավետ գործունեության ակտիվացման հնարավորությունները բազմազան են, դա կախված է համապատասխան մեթոդի բնույթից ու բովանդակությունից, կիրառման ձևից և ուսուցչի հմտությունից: Այս մեթոդները ապահովում են աշակերտների ակտիվությունը, մտածական և գործնական գործունեության բազմազանությունը, խթանում նրանց ստեղծագործական և քննադատական մտածողության զարգացումը: Ուսումնառության ակտիվ մեթոդները հիմնված են պրակտիկ գործողությունների իրականացման, խաղային գործունեության և ուսուցման ստեղծագործական բնույթի, ինտերակտիվության, հաղորդակցման, երկխոսության, սովորողների գիտելիքների և փորձի օգտագործման, խմբային աշխատանքի, գործընթացում բոլոր զգայարանների ներգրավվման, շարժման և ռեֆլեքսիայի վրա: Կիրառելով այս մեթոդները՝ ուսուցման գործընթացի արդյունավետությունը և արդյունքները պայմանավորված են նրանով, որ մեթոդների ստեղծումը հիմնվում է լուրջ հոգեբանական և մեթոդաբանական գիտելիքի վրա:

ԳԼՈՒԽ 1

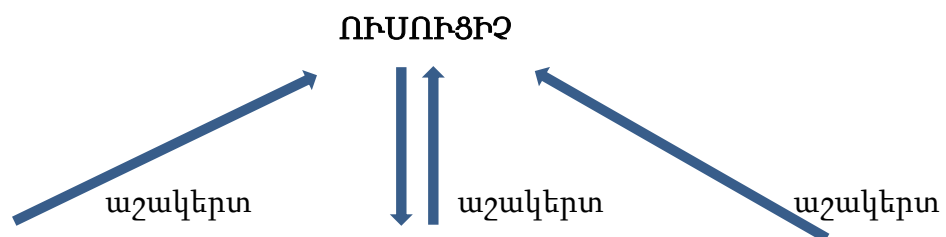
Ակտիվ ուսուցման պրոցեսում տարբերում են դասավանդման պասիվ, ակտիվ և ինտերակտիվ մեթոդներ:

Պասիվ մեթոդ

Այս դեպքում ուսուցիչը հիմնական գործող անձն է, որը ղեկավարում է դասընթացը, իսկ **աշակերտները պասիվ լսողներ են**: Ուսուցիչ-աշակերտ կապը իրականացվում է հարցումների, թեստերի, թեմատիկ աշխատանքների միջոցով: Այս մեթոդը քիչ էֆեկտիվ է: Դրա առավելությունը միայն սահմանափակ ժամանակում նյութի մեծ ծավալի մատուցումն է: Ակտիվ մեթոդները հիմնված են ուսուցիչ-աշակերտ համագործակցության վրա, այսինքն ուսուցիչը և աշակերտը հավասարապես մասնակցում են ուսումնական պրոցեսին:

Ակտիվ մեթոդ

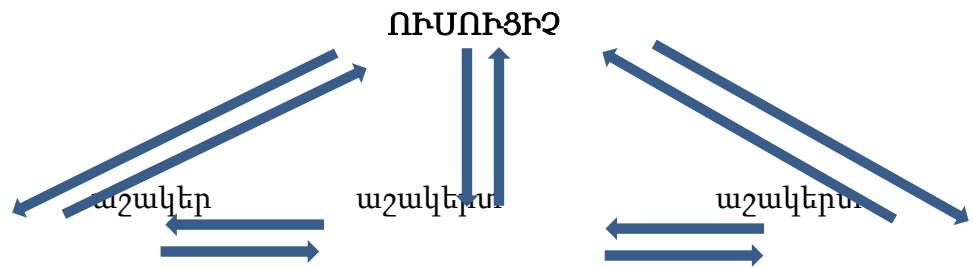

Աշակերտները պասիվ լսողներ չեն, այլ ակտիվ մասնակիցներ են: Ակտիվ մեթոդների նպատակն է՝ բոլոր պրոցեսների (խոսք, հիշողություն, երևակայություն) օգտագործումը գիտելիքների, հմտությունների յուրացման համար: Աշակերտը գիտելիք է ստանում տարբեր աբյուրներից ինֆորմացիայի վերլուծման արդյունքում:

Ակտիվ ուսուցման մեթոդները սովորելու, ճանաչողական գործունեություն ծավալելու ուղիներն են, ինչի համար աշակերտները պետք է մտածեն, ստեղծագործեն:

Ինտերակտիվ մեթոդ

Ինտերակտիվ մեթոդը կարելի է համարել ակտիվ մեթոդների առավել ժամանակակից ձև: Ինտերակտիվ ուսուցումը երկխոսությամբ ուսուցում է, որի ընթացքում աշակերտները համագործակցում են ոչ միայն ուսուցչի, այլև միմյանց հետ:

Ինտերակտիվ ուսուցման ժամանակ ուսուցիչը նոր գիտելիքներ փնտրելու իր հանձնարարություններով մասնակիցներին ուղղորդում է անկախ հետազոտությունների կատարմանը: Ինտերակտիվ մեթոդները կիրառելիս ուսուցիչը դադարում է լինել տեղեկատվության հիմական տեղեկատու, միայն կարգավորում, կազմակերպում է գործընթացը ,տալիս խորհրդատվություն:

Եվ այսպես, համադրելով ունեցած խնդիրներն ու դրա լուծման համար նախատեսված ռազմավարությունը, սկսեցի հետազոտական աշխատանքս՝ հաշվի առնելով մի քանի կարևոր փաստեր՝

- Հետազոտական աշխատանքի թեման պետք է համապատասխանեցնեն ուսումնական ծրագրին
- Հետազոտությունն անցկացրել եմ 7-րդ դասարանում/ 25 աշակերտ/ հայ գրականություն առարկայից և կատարել եմ որոշ վերլուծություններ՝ ինչպես են նրանք ուսումնառության ակտիվ մեթոդների կիրառման միջոցով ներգրավվում դասընթացին:

ԳԼՈՒԽ 2

Հետազոտության ընթացքը

Ըստ «Հայ գրականություն» առարկայի պետական ծրագրի 7-րդ դասարանում առաջին կիսամյակում ուսումնասիրում ենք Դերենիկ Դեմիրճյանի կյանքն ու ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը, «Ավելորդը» պատմվածքը: Համաձայն ուսպլանի՝ թեմային հատկացված է 5 դասաժամ:

Դիտարկումների ժամանակ դասարանում աշխատեցի ն՛ ավանդական մեթոդներով, ն՛ ակտիվ ուսումնառության մեթոդներով: Նպատակս էր պարզել՝ որ մեթոդներն են առավել արդյունավետ, որ մեթոդների միջոցով են ավելի շատ աշակերտներ ներգրավվում դասին, մեծ ակտիվություն և հետաքրքրություն ցուցաբերում: Հետազոտության ընթացքում դիտարկվեցին սովորողների գործունեությունը թե՛ անհատական աշխատանքների ժամանակ, թե՛ խմբում դերակատարում ունենալու, համագործակցելու տեսանկյունից, այսինքն, թե ինչքանով են կարողանում նրանք ինքնուրույն աշխատել դասանյութի հետ, ինչպես են կարողանում աշխատել խմբում, կարողանում են աշխատել զույգերով, ինչպիսի տրամաբանական կապեր են կարողանում ստեղծել ինքնուրույն, դասընկերոջ կամ ուսուցչի օգնությամբ:

Գրողի կենսագրությունն ու ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը ներկայացրի ավանդական մեթոդներով: Աշակերտները ուշադրությամբ լսում էին, արձագանքում հարցերին, բայց դասարանում ակտիվ մթնոլորտ չէր նկատվում: Կիրառեցի «Հեղինակի աթոռ» մեթոդը:

«Ավելորդը» պատմվածքի ուսումնասիրությունը իրականացրի ժամանակակից մեթոդներով՝ հիմնականում փորձելով կիրառել «Մտածողության վեց գլխարկներ» մեթոդը: Դասի անցկացման քայլաշարը հետևյալն էր՝

ՕՐՎԱ ԴԱՍԻ ՊԼԱՆ

- Առարկան՝ Հայ գրականություն**
- Դասարան՝ 7-րդ «գ» դասարան**
- Ուսուցիչ՝ Վ. Ավետիսյան**
- Դասի թեման՝ Դերենիկ Դեմիրճյանի «Ավելորդը» պատմվածքը**
- Դասի նպատակները, խնդիրները**
- ա) ակադեմիական**

- ✓ Կարողանալ բնութագրել հերոսներին՝ հաշվի առնելով նրանց բարոյական – հոգեբանական առանձնահատկություններ
- ✓ Մեկնաբանել հերոսների արարքները՝ հայտնելով սեփական կարծիքներ և եզրահանգումներ
- ✓ Արժևորել Դեմիքձյանի դերը արձակի պատմության մեջ

բ) սոցիալական –Իրար հետ համագործակցելու, մեկը մյուսին լսելու,կարծիքները ընդունելու, հայտնելու,խորհրդակցելու կարողությունների և հմտությունների զարգացում

Անհրաժեշտ պարագաներ -Դասագիրք, «Ավելորդը» պատմվածքը, գրականության տետր,գրողի նկարը

Հիմնական հասկացություններ -պատմվածք, սյուժե, կերպար, բարոյական սկզբունքներ

Միջառարկայական կապեր -հայոց պատմություն, խոսքի մշակույթ, արվեստ, հասարակագիտություն, , ինֆորմատիկա,մաթեմատիկա:

Վերջնարդյունքներ

Աշակերտը՝

- ✓ Հասկանա և վերհանի պատմվածքի գլխավոր գաղափարը
- ✓ Մեկնաբանի գրական կերպարները, բացատրի դրանց զարգացում:
- ✓ Գտնի պատմվածքի գլխավոր հարցադրումները
- ✓ Ճանաչի պատմվածքի արդիականությունը և հիմնավորի՝ կյանքից և պատմվածքից գտնելով համապատասխան օրինակներ
- ✓ Ձեռք բերի և կիրառի գրականագիտական գիտելիքներ
- ✓ Մեկնաբանի դասագրքում պատկերված նկարը Սալվադոր Դալի «Մենություն» 1931¹

Ա. Նիկողոսյան, Ա. Վարդանյան- Գրականություն 7, 2023թ.

Դասի ընթացքը

Խթանման փուլ - Աշակերտներին խթանելու և ներգրավելու համար դասը սկսել «Մտազրոհ» մեթոդով, որի ընթացքում աշակերտները հակիրճ կներկայացնեն պատմվածքի դիպաշարի առանցքային կետերը:

Իմաստի ընկալման փուլ «Ավելորդը» պատմվածքի կերպարները վերլուծել «Մտածողության վեց գլխարկներ» մեթոդի միջոցով՝ պատահականության սկզբունքով դասարանը բաժանելով վեց խմբի/ մեթոդի նկարագրությունը ստորև/:

Կշռադաստման փուլ - Դասը ամփոփել «Քառաբաժան աղյուսակ» մեթոդով:

Ի՞նչ տեսա	Ի՞նչ լսեցի
Ի՞նչ հիշեցրեց քեզ պատմվածքի դեպքերը	Պատմվածքի արդիականությունը

Տնային հանձնարարություն – Շարադրություն՝ «Կա՞ ավելորդ մարդ այս աշխարհում»:
«ՄՏԱԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ՎԵՅ ԳԼՆԱՐԿՆԵՐ» մեթոդի նկարագրությունը և դիտարկման իմ փորձը

Այս մեթոդի հիմքում ընկած է գուգահեռ մտածելու հայեցակարգը: Որպես կանոն՝ այս կամ այն որոշումներն առաջանում են քննարկման ընթացքում մտքերի բախումներից, սակայն ոչ միշտ է ամենալավ տարբերակն ընտրվում: Այս մեթոդի օգնությամբ տարբեր մոտեցումներ ու գաղափարներ հանդես են գալիս միաժամանակ՝ առանց իրար հանդեպ ինչ-որ առավելությունների: Նկարագրելով մտածելու վեց ռեժիմներ՝

Դե Բոնոն համեմատում է դրանք վեց տարբեր գույնի գլխարկների հետ: Քննարկման ընթացքում խմբի յուրաքանչյուր անդամ «հագնում է» մի գլխարկ և կատարում իր գործառույթներ:

Իմաստի ընկալման փուլում դասարանը բաժանվում է վեց խմբի, որոնցից յուրաքանչյուրը կրում է մեկ գույնի գլխարկ: Գլխարկի գույնը որոշում է տվյալ խմբի անդամների մտածողության ուղղությունը:

«Կրելով» կապույտ գլխարկը՝ տվյալ խմբի անդամները դառնում են պատասխանատու քննարկման ղեկավարման և դրան կողքից հետևման համար: Այն օգտագործվում է քննարկման սկզբում՝ հաստատելով վերջինիս նպատակները և որոշելով՝ ինչի պետք է հասնել արդյունքում: Կապույտ գլխարկների խումբը ներկայացնում է Հաճի աղային և նրա կյանքի անցած ուղին: «Կապույտ գլխարկ» խումբը շատ սառը և չեզոք կերպով արձանագրում է փաստերը՝ առանձնապես ոչ մի հերոսի վարքագծի մասին որևէ դիրքորոշում ցույց չտալով: Այս խումբը կիրառում է ժողովրդավարական և քաղաքացիական կարողունակությունը:

Կապույտ գլխարկներից հետո հանդես է գալիս «Սև գլխարկների» խումբը: «Կրելով» սև գլխարկներ՝ խմբի անդամներն անընդհատ բերում էին փաստարկներ, որոնք կազմում են քննարկվող թեմայի թույլ կողմերը, հնարավոր ռիսկերը, քննադատությունները և այլն: Այս գույնը հիշեցնում է զգուշավորության մասին: Այս խմբի աշակերտները անխնա քննադատում են թե՛ Հաճի աղային, թե՛ ընտանիքին: Նրանք իրեց ասածները հիմնավորելու համար բնագրից կարդում են մեջբերումներ և մեկնաբանում: Այս խումբը կիրառում է ինքնաճանաչողական և սոցիալական կարողունակությունը, փորձում են ավելի խորը ներկայացնեն հերոսների կերպարները:

«Դեղին գլխարկների» խումբ խորհրդանշում էր լավատեսությունը: Նրանք հանդես եկան սև խմբից անմիջապես հետո: «Կրելով» դեղին գլխարկը՝ խմբի անդամները նշեցին քննարկվող թեմայի բոլոր առավելությունները: Իրականում այս գլխարկը սևի ճիշտ հակառակն է: Տվյալ գույնի կրողը հնարավորինս առանձնացնում ու կարևորում է դրական կողմերը: Խմբի անդամները արդարացրին Հաճի աղային՝ նշելով, որ նա չուներ այլ տարբերակ:

«Կարմիր գլխարկներ» խմբի անդամները՝ «կրելով» կարմիր գլխարկը, արտահայտում են իրենց կարծիքները՝ հիմնված իրենց զգացմունքների և նախազգացումների վրա: Այս խմբի անդամները հիմանականում ուշադրություն են դարձնում «Ավելորդը» պատմվածքի բովանդակությանը՝ Հաճի աղայի և Սրբունի փոխհարաբերություններին: Այս խումբը ևս կիրառում է ինքնաճանաչողական և ժողովրդավարական կարողունակությունը:

«Սպիտակ գլխարկավորները» անաչառ և օբյեկտիվորեն ներկայացնում էին փաստեր՝ գտնելով, որ պատմվածքի մեջ միայն Հաճի աղան չէ քննադատության արժանի, ինդիրը կապեցին ժամանակաշրջանի հետ:

«Կանաչ գլխակավորները» խորհրդանշում էին ստեղծարարությունը: Նրանք հանդես եկան նորարար ու տարբերվող գաղափարներով՝ պատմվածքին տալով յուրովի վերջաբան: Նրանք կիրառեցին սովորել սովորելու կարողունակությունը:

Մեթոդը շատ հետաքրքիր և բազմաբովանդակ է: Մեթոդի շնորհիվ աշակերտները ոչ թե առանձին-առանձին մեկնաբանում, վերլուծում էին կերպարները, ինչպես սովորաբար լինում է ավանդական դասերի ժամանակ, այլ տարբեր մոտեցումներով քննարկում էին հերոսների արարքները, վերլուծում նրանց գործողությունները, բարոյահոգեբանական դիրքորոշումները, հայտնում իրենց տեսակետները: Իսկ ամենակարևորը, ամբողջ դասը ընթացավ շիկացած, տարբեր հարցերի շուրջ բուռն քննարկումների, բանավեճերի շրջանակում: Դիտարկման ընթացքում եկա այն եզրահանգման, որ ակտիվ ուսումնասրության մեթոդներ կիրառելու ժամանակ աշակերտները ավելի ազատ են, անկաշկանդ կարողանում են հայտնել իրենց մտքերը, բանավիճել, կարծիքներ փոխանակել: Այն նաև հնարավորություն է տալիս լսել բոլոր աշակերտներին, ինչը չես կարող անել ավանդական մեթոդներով դաս կազմակերպելիս: Դասի ավարտին աշակերտներին տվեցի լրացնելու գնահատման թերթիկ՝ կիրառելով մաթեմատիկական կարողունակությունը:

ԳԼՈՒԽ 3

Գնահատման թերթիկ

N/N	Անուն ազգանուն	Ինքնագնահատում	Փոխադարձ գնահատում	Ուսուցչի գնահատում	Ընդհանուր միավոր
-----	----------------	----------------	--------------------	--------------------	------------------

1					
2					
3					
4					

Խմբի գնահատականի միջին

Թեման ավարտելուց հետո դասարանին առաջադրեցի հայտորոշիչ թեստ, որի նպատակն էր պարզել ՝ ինչպես են յուրացրել թեման ակտիվ ուսումնառության մեթոդների կիրառման ժամանակ:

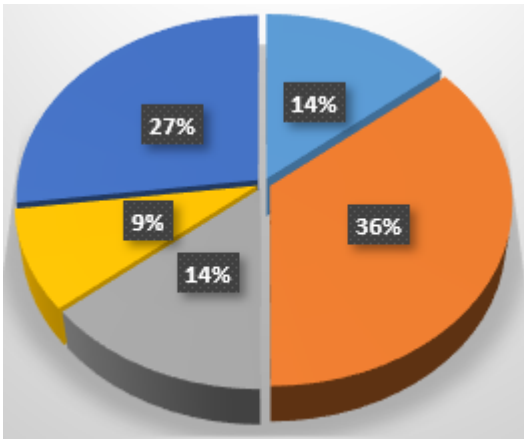
Հայտորոշիչ թեստ

1. Ի՞նչ է պատմվածքը՝ որպես գրական տեսակ:
2. Ինչպե՞ս է սկսվում «Ավելորդը» պատմվածքը:
3. Ներկայացնել Հաճի աղայի կյանքի անցած ուղին
4. Բնութագրել ընտանիքի անդամներին:
5. Սրբունի կերպարը...

Տվյալների մշակում և վերլուծություն

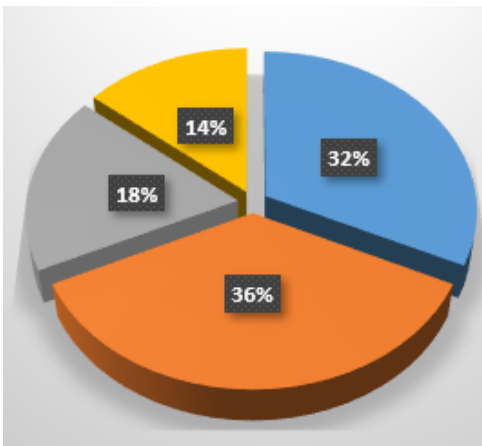
Գիտարկումների ընթացքում կատարել եմ մի շարք վիճակագրական վերլուծություններ ,որը կներկայացնեմ դիագրամների միջոցով:

1. Գիտելիքների ստուգման նախնական հայտորոշիչ թեստ-
 10 հարցին ճիշտ են պատասխանել 4 աշակերտ 14%
 10 հարցից 8 հարց ճիշտ են պատասխանել 8 աշակերտ 36%
 10 հարցից 6 հարց ճիշտ են պատասխանել 5 աշակերտ 14%
 10 հարցից 5 հարց ճիշտ են պատասխանել 2 աշակերտ 9%
 4 և 4-ից ցածր են պատասխանել 6 աշակերտ 27%

2. «Մտածողության վեց գլխարկներ» մեթոդի կիրառման ժամանակ խմբային աշխատանքի մասնակցած աշակերտների արդյունքները՝ ըստ գնահատման թերթիկի

- 9 մվ 6 աշակերտ 32%
- 8մվ 7 աշակերտ 36%
- 7մվ 5 աշակերտ 18%
- 4-6մվ 7 աշակերտ 14%

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ժամանակակից և ավանդական մեթոդների օգտագործումը դասապրոցեսին նպաստում է սովորողի՝ նյութի ավելի լավ ընկալմանը: Փոխվում են իրար հանդեպ վերաբերմունքը, մեծանում է վստահությունը: Յուրաքանչյուր սովորող խմբում ունենում է իր դերը, զգում է իրեն արժևորված: Խմբում մեծանում է նաև կարծիքների փոխանակման դերը, կատարելագործվում է խոսքը, յուրաքանչյուրը քաջ գիտակցում է խմբում իր դերակատարումը:

Այս ամենին հասնելու համար ուսուցիչը նախ և առաջ պետք է ճիշտ ընտրի և ձևավորի խումբը, ուշադրություն դարձնի, որ յուրաքանչյուր խմբից ոչ մի աշակերտ դուրս չմնա, խմբում ձևավորվեն միջանձնային հարաբերություններ:

Այս մեթոդները թույլ են տալիս՝

- Զարգացնել սովորողների խոսքը
- Ստեղծել միջանձնային հարաբերություններ
- Ապահովել սովորողների առարկայական և վերառարկայական կարողությունները

Ակտիվ ուսումնառության մեթոդների կիրառումը նպաստում է

1. Խմբային աշխատանքով հմտությունների զարգացում
 2. Ինքնագնահատականի բարձրացում
 3. Ինքնուրույն կարծիք կազմելու զարգացում
 4. Ուսուցիչների հետ հաղորդակցվելու հմտություն
- Լսելու հմտության զարգացում
 - Որոշում կայացնելու հմտության զարգացում

Հետազոտական աշխատանքս գրելիս կիրառել էմ նաև ութ կարողությունները՝ վերջնարդյունքիս հասնելու համար:

Գրականության ցանկ

1. Ա. Մ. Արզումանյան – «Հայ գրականության դասավանդման մեթոդներ»- Երևան - 2020
2. Ուսուցման արդյունավետ հնարներ / Ս. Խաչատրյան.- Եր.: Ֆրիդրիխ Էբերտ հիմնադրամ, Հայաստան 2020.- 74 էջ:
3. Ամիրջանյան Յու. Ա., Սահակյան Ա. Ս. Մանկավարժություն/ Մանկավարժ 2005
4. Դ. Գասպարյան Գրականություն 7-րդ դասարան Երևան «Տիգրան Մեծ» 2016
5. Ա. Նիկողոսյան, Ա. Վարդանյան Գրականություն 7-րդ դասարան «Անտարես» 2023